

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟ ΚΩΜΙΚΟ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΓΕΛΙΟΥ

Κείμενο

"Μη γελάς πολύ γιατί θα σου βγει σε καλό"!

Το παρακάτω διασκευασμένο άρθρο δημοσιεύθηκε στο διαδίκτυο από τον ψυχολόγο Χρήστο Πίσχο. Αξιοποιώντας τη λαϊκή φράση «Μη γελάς πολύ γιατί μπορεί να σου βγει σε κακό» αναφέρεται στην απελευθερωτική δύναμη του γέλιου.

Οι ομάδες θεραπείας είναι μικρές κοινωνίες. Από την περασμένη συνεδρία κράτησα μια φράση που ειπώθηκε από το ένα μέλος στο άλλο. «Μη γελάς πολύ γιατί μπορεί να σου βγει σε κακό». Αφορμή ήταν ένα όμορφο περιστατικό που συνέβη στο άλλο μέλος και το ανέφερε στην ομάδα με πολύ σεβασμό, αλλά και χιούμορ.

Συγκράτησα αυτή την φράση και την επεξεργάζομαι. «Μη γελάς πολύ γιατί μπορεί να σου βγει σε κακό». Τι σημαίνει δηλαδή αυτή η φράση; Ότι υπάρχει όριο στο γέλιο; Ότι αν γελάω πολύ, θα με βρει κάποιο κακό στην άμεση πορεία της ζωής μου; Ότι το κακό θα με απαντήσει, σαν τιμωρία για το αβίαστο, χαρούμενο γέλιο που θα έχω ρίξει; Ότι δεν πρέπει να γελάμε, γιατί υπάρχει μια άγνωστη δύναμη που μετράει το γέλιο μας και μετά αποφασίζει ότι πρέπει να μας βρει κάποιο κακό; [...]

«Μη γελάς πολύ γιατί μπορεί να σου βγει σε κακό». Πόσο αντιφατικό, πόσο απαγορευτικό, πόσο μίζερο... Η ωραιότερη έκφραση του ανθρώπου, το αυθόρμητο, πηγαίο γέλιο που τόσο ομορφαίνει τη ζωή μας, πρέπει να περιχαρακωθεί και να οριοθετηθεί. Για ποιο λόγο, λέει ο «σοφός» λαός μας, πρέπει να περιχαρακωθεί; Άγνωστο.

Αν υπήρχαν ιστορικά στοιχεία, θα είχε εξηγηθεί και θα είχε καταρριφθεί με το πέρασμα των ετών. Εδώ όμως έχουμε να κάνουμε με τον περιορισμό του ωραίου, του όμορφου. Με το πάγωμα του γέλιου, καθώς αδιακρίτως θέματος έχουμε μάθει ότι δεν πρέπει να γελάμε πολύ, γιατί μπορεί να μας συμβεί κάτι κακό. Με αυτόν τον τρόπο μαθαίνουμε να περιορίζουμε το γέλιο μας, την χαρά μας, την

ευτυχία μας, την ικανοποίησή μας. Όλα τα θετικά που συμβαίνουν στη ζωή μας χρειάζεται να περιοριστούν, να μικρύνουν, να αδυνατίσουν. Γιατί, κάπου εκεί έξω, δεσπόζει, παραμονεύει, περιμένει το κακό, να εμφανιστεί από τη γωνία και να μας το χαλάσει.[...]

Η πρόκληση στον άνθρωπο δεν είναι να βολευτεί πίσω από εκφράσεις και απόψεις, αλλά να μπορέσει να δει τι ακριβώς λέει αυτή η έκφραση, το εσωτερικό νόημά της, αντί να την υιοθετεί και να την λέει απερίσκεπτα. Και ποιος λέει ότι δεν μπορούμε να γελάμε όσο θέλουμε, να είμαστε ευτυχισμένοι, να χαιρόμαστε τη ζωή; Αφήνουμε την ίδια μας τη ζωή σε εκφράσεις και λέξεις που πληγώνουν χωρίς να το ξέρουμε. Που μας στερούν την ίδια τη χαρά. Που μας κάνουν συναισθηματικά φτωχούς. Που δεν μας αφήνουν να πετάξουμε, να φτάσουμε στον στόχο μας. Τι θα γινόταν αν απελευθερωνόμασταν από αυτά τα νοηματικά δεσμά; Θα δίναμε άλλη σημασία, άλλη αξία στη ζωή μας. Η οπτική ζωής θα είχε εντελώς διαφορετικό νόημα. Το νόημα που θα επιλέγαμε εμείς οι ίδιοι.

Επομένως, κανείς δεν μπορεί να μας στερήσει τη χαρά, το γέλιο μας... Το χειρότερο που θα μπορούσε να μας συμβεί, είναι να κάνουμε τον διπλανό μας να γελάσει και έτσι να γελάσουμε και εμείς ακόμα περισσότερο, δημιουργώντας μια όμορφη ανάμνηση. Να γελάμε... όσο γίνεται περισσότερο, γιατί ΘΑ μας βγει σε καλό.

ΘΕΜΑ 2β

«Τι σημαίνει δηλαδή αυτή η φράση; Ότι υπάρχει όριο στο γέλιο; Ότι αν γελάω πολύ, θα με βρει κάποιο κακό στην άμεση πορεία της ζωής μου; Ότι το κακό θα με απαντήσει, σαν τιμωρία για το αβίαστο, χαρούμενο γέλιο που θα έχω ρίξει; Ότι δεν πρέπει να γελάμε γιατί υπάρχει μία άγνωστη δύναμη που μετράει το γέλιο μας και μετά αποφασίζει ότι πρέπει να μας βρει κάποιο κακό;.»

α) Τι πετυχαίνει, κατά τη γνώμη σου, ο συγγραφέας απαντώντας στην αρχική ερώτηση με ερωτήσεις; (μονάδες 4)

β) Να ξαναγράψεις το παραπάνω χωρίο αντικαθιστώντας τις ερωτηματικές με αποφαντικές (πληροφορίας) προτάσεις και κάνοντας τις αλλαγές που θεωρείς απαραίτητες για να υπάρξει ολοκληρωμένο νόημα.(μονάδες 6)

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3

Με αφορμή το παραπάνω κείμενο προτείνεις σε συνέλευση του τμήματος στους/στις συμμαθητές/συμμαθήτριές σου να δημιουργήσετε μια ομάδα γέλιου. Γι' αυτόν τον λόγο εκφωνείς ομιλία 250-300 λέξεων με την οποία εξηγείς πώς η συμμετοχή τους σε αυτή θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στη σχολική αλλά και στην εξωσχολική τους ζωή.

Μονάδες 40